

НАРЪДЕН БУДИТЕЛ

АБОНАМЕНТЪ:

за година 50 лева.

СЕДМИЧЕН ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕН ВЕСТНИКЪ ЗА ХРИСТИЯНСКА ПРОСВЪТА И ИНФОРМАЦИЯ.

Всички ржкописи и суми да се изпращат до редактора свещ. Д. ПОПАСИЛЕАЪ — Шуменъ
улица „Б. Левски“ или печатница „СПАСЪ ПОПОВЪ“.ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
по споразумение.

БРОЯ 1 левъ.

† Варненски и Преславски СИМОНЪ.

Всеpravославна конференция въ София.

4

Въпросът за отмянаване или видоизмянаване становището на едно колегиално селчреждение самъ по себе си е много сложенъ и труденъ, ако учредението е отъ третостепененъ или второстепененъ редъ. Засегнатитъ отъ ова становище отнасятъ се до горнята инстанция, представяватъ доказателствата, които оправдаватъ отмянението или видоизмянението, по горнята инстанция ги оценява, възприетото становище взима друга форма. Но когато единъ членъ на синода, който е известенъ становище, е и единъ горнята инстанция по реда, дава работата става по трудна. Въ подобенъ случай сарбито учредение, което е възприетото становище, трѣбва да се убеди, че е сгрѣшило, трѣбва да се откаже отъ ова, което считаше за справедливо и вѣрно, но това е много трудно, защото не може да стане по другъ начинъ, освенъ ако му се представятъ необходими доказателства, че възприетото му становище е грѣшно.

Въ това последно положение се намѣрилъ и въпросътъ възприетото отъ св. Синодъ становище за *Имка*. Споредъ действующия у насъ Екзархийски уставъ св. Синодъ е последната инстанция по ржски и църковни въпроси. Но е така, естествено е, че нодалното становище за *Имка* можеше да отмени пакъ Синодъ. Но за това трѣбваше заинтересованитъ да се явятъ до него, да представятъ доказателства, че становището е неоснователно и несправедливо, а това можеше да се установи, ако тѣ докажаха, че е далечъ отъ тѣхъ сълътъ и желанието да наскотятъ на православната църква, че тѣ сж и ще станатъ членове на православната църква и да поискатъ въз основа на тия доказателства да бъдатъ признати православни младежки християнски дружества, готови да съобразяватъ като членове на българската църква съ нейните нареждания за младежките дружества по вѣрнитѣ въпроси. Ако бѣха попили така, а св. Синодъ даваше на своето, неправилнитѣ можеха да почнатъ да приближатъ до едно срдство, което се предка не въ Екзархийския уставъ, а въ каноническото правило. Това е Областния съветъ. До такова срдство пришла и цариградската църква за разрешаване на българския църковенъ въпросъ.

Защитнитѣ на *Имка* у насъ, както се види, като знаехме, че у насъ предстои да свика областенъ съборъ, за излизане да съветъ засѣгнатитъ отъ синодъ становище да се отне до св. Синодъ, а решили

да го подигнатъ въ събора. Наистина презъ декември месецъ 1927 г. неочаквано се свикаха всички архиепископи на събрание въ София. Какъвъ е дневния редъ на събора и колко ще траятъ заседанията му не се знаеше. Нѣколко дни следъ откриването на събора, ако помнимъ добре, се бѣше представилъ дневния му редъ. Въ него имаше предвиденъ и въпросътъ за *Имка* само съ една дума. Когато дойде редъ да се разгледа тоя въпросъ, единъ отъ членоветъ на архиерейското събрание попиталъ по чие искане е вмѣннатъ тоя въпросъ въ дневния редъ и по какъвъ поводъ архиерейското събрание ще се занимае съ него. Св. Синодъ има опредѣлено становище по въпроса, което е оповестено на всѣкъ изъ епархийтъ. Защо сега се повдига тоя въпросъ? Това би могло да се направи по две причини: или ако св. Синодъ има данни да отмени, па видоизмени или да допълни своето становище, или ако заинтересовани хора сж подали заявление или писмо на името на архиерейското събрание. Въ двата случая въпросътъ за *Имка* св. Синодъ, затова нужно е да се знаятъ причинитѣ, за които сеповдига тоя въпросъ. Отговоръ на тия въпроси нѣмаше, така че архиерейското събрание мина по натакъ, а синодалното становище за *Имка* си остана въ сила.

Това стана кжде края на декември месецъ 1927 г. Но подиръ четири почти месеци неочаквано софийскитѣ вестници прѣснали новината, че въ София била свикана всеправославна конференция въ съставъ, какъвто казахме въ началото на тия статии, съ целъ да се занимае съ въпроса за *Имка*.

Свикването на тази конференция въ столицата на българското царство само по себе си бѣше едно много странно и отъ всѣка страна необяснимо събитие. Въпросътъ какъ трѣбва да се държи българската църковна властъ къмъ едно дружество съ чисто вѣрски характеръ е вътрешенъ, тѣй да кажемъ, въпросъ отъ компетентността на църковната властъ. Правата на държавната властъ въ подобни случаи сж ограничени и вмѣшательството ѝ въ тѣхъ е или превизиение власти или насилие, какъвто упражняватъ само тиранически правителства, които мислятъ, че могатъ да упражняватъ дадена имъ властъ на всѣкъде. Гражданската властъ има право при известни условия, съгласно съ основния законъ на страната, да позволи или да запрети упражнението на едно вѣрско учение. Така у насъ не само римокатолици, мусулмани, евреи и всички протес-

тантски учения, но и теософи и дѣновисти свободно се ширятъ, просвѣщаватъ и управятъ живота на българитѣ, а гражданската властъ не счита за нужно да вземе каквито и да е мѣрки. Има дори случаи когато висшата църковна властъ е правила оплаквания че представителитѣ на известното вѣрско учение прекаляватъ въ своята вѣрска ревностъ и е поисквала да се тури граница на тази прекалена ревностъ или да се дадатъ срдства на българската църква, за да се бори съ тия представители, но е получавала отговоръ, че основно начало на държавната политика е религиозната свобода. Споредъ това начало въ България днесъ безпрепятствено сияе втори Христосъ въ лицето на Дѣмова, когато навсѣкжде, дето има вѣрващи християни, признаватъ, че има единъ само Господъ, единъ Христосъ, и държавната властъ никому не прѣчи да се кланя на тоя втори български Христосъ.

Тя обаче не може да се възползува отъ какъвто и да е поводъ или оплаквания противъ едно религиозно становище на българската църква и да свика конференция отъ хора съ схващания религиозни, противоположни на нейнитѣ и да ѝ предлага да се произнесе по единъ религиозенъ споръ. Направили го? Тогава значи, че тя упражнява насилие противъ българската църква. Последната въ такъвъ случай ще скърби, но да се уплаши и отстъпи не бива. Защото животътъ на христовата църква е непрекъсната верига отъ гонения, мъки, страдания и борби. Но тя не се отчайва. Преди две хиляди години казано ѝ е: „гони ми будете. Но дерзайте, азъ победихъ мира“ Затова христовитѣ служители истинскитѣ христови служители, кога бждатъ преследвани и гонени, не трѣбва да отпадатъ духомъ. Но да си спомнуватъ думитѣ на св. Атанасий Александрийски, казани по случай повдигнатото отъ Юлиана отстъпника гнение противъ църквата и вѣра христова: „Малкътъ облакъ е, ще мине замине.“

Като разгледаме въпросътъ кой е свикалъ конференцията и като не вѣрваме, че това е правила българската държавна властъ, ние не можемъ да разберемъ каква работимаше въ казаната конференция. Началникътъ на вѣроизповѣдното отдѣление. Но, ако и да е присѣствувалъ въ заседанията на това събрание тоя държавенъ чиновникъ, ние все пакъ не допускаме, че държавната българска властъ е свикала всеправославна конференция. Излишно е да се говори, че това не е правила и българската църковна властъ. Защото било би смѣшно да се свикватъ хора отъ друга народностъ и вѣра да разглеждатъ и обвиняватъ нейнитѣ вѣрски разпореждания.

Има едно известие по тоя въпросъ, поддържано отъ протестантствующитѣ и отъ наемницитѣ на *Имка*. Не бива да се остави неразгледано това известие казва се, че всеправославната конференция въ София била свикана отъ Г. Джонъ Мотъ неофициално. Г. Джонъ Мотъ билъ единъ отъ най голѣмитѣ ржководители на *Имка*, както казватъ. За това приемаме, че той трѣбва да е ималъ горещо желание да се намѣси въ тоя споръ на българската църковна властъ съ организацията на *Имка*. Нѣма съмнение, че той, въ качеството си ржководител на *Имка* би могълъ да се отнесе направо до св. Синодъ и да се постарее да уравни спора. Но не се знае дали го е направилъ. Нито четохме не къде, нито чухме, че Г. Джонъ Мотъ се отнесълъ до св. Синодъ. Наклонни сме да вѣрваме или че е счелъ за недостолѣтно да се отнася той, ржководителъ на едно всемирно съ голѣми материални срдства дружество, до св. Български Синодъ, бедно отъ материални срдства учреждение, или му е казано отъ нѣкого, че това не е нужно. При всичко това, ние все пакъ не можемъ да приемемъ, че всички членове на всеправославната Софийска конферен-

ция се отзовали на поканата на Г. Джонъ Мота.

Въ конференцията били поканени Румѣнската и Сръбската църква и Рускиятъ Митрополитъ Евлоги отъ Парижъ. Допущаме тоя последния да е получилъ покана и отъ Г. Джонъ Мота, защото противнитѣ му го обвиняватъ, че се намѣрвалъ въ връзка съ *Имка*. Но все пакъ трудно ни е да повѣрваме, че той се повелъ само по тази покана, а още по-малко можемъ да предположимъ, че двѣтъ православни църкви, Сръбската и Румѣнската, сж приели да взематъ участие въ една конференция, свикана по инициативата на единъ инославенъ дѣецъ, за да се разгледа единъ вѣрски въпросъ въ престолния градъ на една поместна самостоятелна църква, томе православна, която има вече известно становище по тоя въпросъ. Защото това би било вмѣшательство въ една чужда православна църква, нечувано, невиджано въ историята на православната църква. Тогавамного е важенъ да се разгледа въпросътъ какъ се явиха въ конференцията нвменованитѣ по горе инострани православни духовни лица. Това ще разгледаме по натакъ.

Колона за деца и юноши.

Ледътъ

Дете, ние сме сега въ студени зимни дни. Навсѣкжде студъ и гладъ! Погледни само заледилитѣ се стѣкла по прозорцитѣ и чуднитѣ кристали по тѣхъ, за да си представишъ вълшебството, което прави студа.

Тукъ ще видишъ пѣкъ стѣблца, клончета, папратообразни листа, цвѣтенца, дървета, дѣнери—като че ли сме въ нѣкоя вѣковна гора. Като че ли сме нѣкжде въ севернитѣ страни, кждето всичко зелено и цвѣтящо е заледено. Огрѣ ли пѣкъ слънцето, ние виждаме презъ него всичкитѣ цвѣтове на дѣждовната джга. Каква красота!

Бѣлитѣ пѣкъ снѣжинки, покрили пѣтища и друмища чисти като звездички, ослѣпително блѣстятъ. Стане ли студа голѣмъ, тѣ замръзватъ и приятно скрипятъ, кога стѣпваме по тѣхъ. Но... какъ се образува, дете, леда? Ледътъ се образува отъ воднитѣ пари и студа. Тѣ сж неговитѣ родители.

При топълъ въздухъ, воднитѣ пари се издигатъ небелезано, но допратъ ли се до студени предмети, тѣ се охладяватъ и обръщатъ на водни капки, водни мехури. Достигнатъ ли последнитѣ при голѣмъ студъ точката на замръзването, тѣ се обръщатъ въ ледени кристалчета. Така леда се образува на всѣкъде.

Ледътъ има голѣма заслуга за насъ хората. Остави на страна дете, приятното удоволствие

при люша за парзаяне и зимния спортъ. Ледътъ има голѣма заслуга, че както снѣга предпазва отъ измръзване спящия животъ (посевитѣ и растенията) въ земята, така пѣкъ леда предпазва отъ измръзване животнитѣ и растенията въ водата. Ако да не бѣше леда надъ рѣкитѣ и езерата, то всички риби биха измръзнали и умрѣли. Какъ добрия Богъ се грижи за всички!

Ледътъ има още и друга заслуга къмъ насъ. Спомни си, дете, за болнитѣ. Тукъ лѣкаритѣ употребяватъ много леда. При разтроенъ стомахъ даватъ леда да се гълта, при висока температура на главата или другаде по тѣлото, слагатъ леда. Защо ли?—Защото леда успокоява стомаха, разнася прилива на кръвта отъ това мѣсто и държи за дълго време една хладина. А това не е малко облекчение за болния!

Както виждашъ, дете, леда, въпрѣки своята студенина, много е полезенъ. Това може да те поучи, стига да имашъ нужното милостиво срдце. Отнеми и ти, както леда, душевната мъка и тяжестъ на болнитѣ и беднитѣ. Стани тѣхенъ утешителъ и помощникъ! Нека твоето внимание, състрадание, утешителни думи и насърчение, бжде тѣхна радостъ и надежда за новъ животъ. Имашъ ли пѣкъ материалната възможностъ, то не забравяй да ги нахранишъ облечешъ и стоплишъ. Ти ще бждешъ тогава едно добро и достойно християнско дете.

Ек. Д-ръ Панайотова

